

RAPPORT

Notitie m.e.r.-beoordeling

Gemaal in Hitland

Klant: Hoogheemraadschap Schieland en Krimpenerwaard

Referentie: BH8919-RHD-ZZ-XX-RP-Z-0001

Status: Concept/001

Datum: 24 October 2022

HASKONINGDHV NEDERLAND B.V.

Contactweg 47
1014 AN Amsterdam
Mobility & Infrastructure
Trade register number: 56515154

+31 88 348 95 00 **T**
info@www.intervistas.com **E**
royalhaskoningdhv.com **W**

Titel document: Notitie m.e.r.-beoordeling

Ondertitel: M.e.r.-beoordeling
Referentie: BH8919-RHD-ZZ-XX-RP-Z-0001
Status: 001/Concept
Datum: 24 October 2022
Projectnaam: Gemaal in Hitland
Projectnummer: BH5301
Auteur(s): [REDACTED]

Opgesteld door: [REDACTED]

Gecontroleerd door: [REDACTED]

Datum: 24-10-2022

Goedgekeurd door: [REDACTED]

Datum: 24-10-2022

Classificatie

Projectgerelateerd

Behoudens andersluidende afspraken met de Opdrachtgever, mag niets uit dit document worden verveelvoudigd of openbaar gemaakt of worden gebruikt voor een ander doel dan waarvoor het document is vervaardigd. HaskoningDHV Nederland B.V. aanvaardt geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor dit document, anders dan jegens de Opdrachtgever.

Let op: dit document bevat mogelijk persoonsgegevens van medewerkers van HaskoningDHV Nederland B.V.. Voordat publicatie plaatsvindt (of anderszins openbaarmaking), dient dit document te worden geanonimiseerd of dient toestemming te worden verkregen om dit document met persoonsgegevens te publiceren. Dit hoeft niet als wet- of regelgeving anonimiseren niet toestaat.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding en doel	1
1.2	Plaats van de activiteit	2
2	Waarom een vormvrije m.e.r.-beoordeling?	3
2.1	Toetsing aan de drempelwaarden van het Besluit m.e.r.	3
2.2	Criteria voor een m.e.r.-beoordeling	4
2.3	Leeswijzer	5
3	Kenmerken van het project	6
3.1	Huidige situatie	6
3.2	Toekomstige situatie	6
4	Beoordelingskader potentiële milieueffecten	9
4.1	Aanpak van de effectenbeoordeling	9
4.2	Aanpak voor de m.e.r.-beoordeling	9
4.3	De beoordeling van de milieuaspecten	9
4.3.1	Effecten op natuur	10
4.3.2	Effecten van verkeer en parkeren	16
4.3.3	Effecten op luchtkwaliteit	16
4.3.4	Effecten van geluid	17
4.3.5	Effecten op water	17
4.3.6	Effecten op bodem	19
4.3.7	Effecten op archeologie en cultuurhistorie (landschap)	20
4.4	Cumulatie met andere projecten	24
5	Conclusie	25
6	Bijlagen	27

Bijlage 1: Quickscan Flora en Fauna en aanvullend onderzoek naar de bever

Bijlage 2: Watertoets

Bijlage 3: Milieukundig bodem- en waterbodemonderzoek

Bijlage 4: Beschikking Wet bodembescherming Hitland

Bijlage 5: Inrichtingsplan

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

In het zuiden van Nieuwekerk aan den IJssel is het gebied Hitland gelegen. Dit recreatiegebied maakt onderdeel uit van een poldergebied. Dit poldergebied Esse, Gans- en Blaardorp wordt bemalen door een gemaal om de waterhuishouding te kunnen reguleren. Echter voldoet het huidige gemaal niet meer. Zowel de betrouwbaarheid als capaciteit zijn beide ontoereikend. Hierdoor heeft het poldergebied regelmatig te maken met wateroverlast. De plaatselijke Golfclub Hitland is een partij die daar veel hinder van ondervindt. Daarom dient het huidige gemaal te worden vervangen voor een nieuw gemaal.

Het doel van het planvoornemen is om het huidige gemaal te vervangen voor een nieuw gemaal met een grotere capaciteit. Ook is het de bedoeling om daarnaast een vispassage te realiseren. Op die manier kunnen vissen migreren tussen de polder en de aangrenzende Hollandse IJssel. Met de mogelijkheid tot het inlaten van water uit de Hollandse IJssel is er een extra stuurmiddel voor de waterstand en zal de waterkwaliteit verbeteren. Een duurzame ontwikkeling die het gebied Hitland ten goede zal komen.

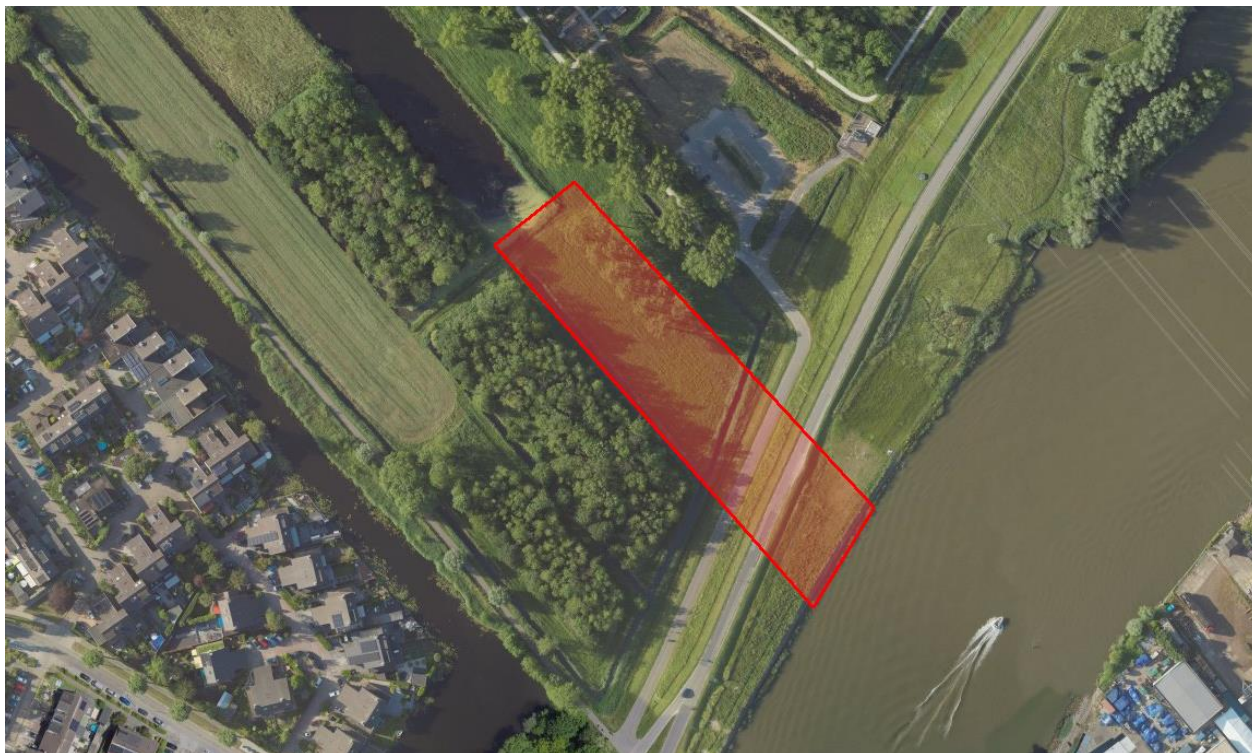
Om de ontwikkeling van het nieuwe gemaal mogelijk te maken is er een ruimtelijke onderbouwing opgesteld om af te kunnen wijken van het vigerende bestemmingsplan 'Hitland 2020'. Een onderdeel van deze procedure is het door het bevoegd gezag laten beoordelen of de voorgenomen ontwikkeling onaanvaardbare gevolgen heeft voor het milieu heeft. Om die reden is een milieueffect beoordeling (m.e.r.-beoordeling) opgesteld. Op die manier kan worden bepaald of de activiteit m.e.r.-plichtig is. De voorliggende notitie verschaft de benodigde informatie om dit besluit te kunnen nemen.

1.2 Plaats van de activiteit

Het plangebied Hitland maakt onderdeel uit van het poldergebied Esse, Gansdorp en Blaardorp. De planlocatie valt binnen de gemeentegrenzen van Zuidplas. Deze gemeente bestaat uit de drie fusiegemeenten respectievelijk Moordrecht, Nieuwekerk aan den IJssel en Zevenhuizen-Moerkapelle. De projectlocatie ligt iets ten zuiden van de voormalig gemeente Nieuwekerk aan den IJssel. Zowel de polder als het plangebied grenzen daarnaast aan de Hollandse IJssel. Op de onderstaande figuren is de planlocatie aan de Groenendijk weergegeven binnen de rode kaders. Het gaat daarbij om het kadastrale perceelnummer NWKO3-E-534.

Figuur 1 de planlocatie van het gemaal ten opzichte van de omgeving

Figuur 2 het plangebied weergegeven aan de hand van het rode kader

2 Waarom een vormvrije m.e.r.-beoordeling?

Voor nieuwe ontwikkelingen is het van maatschappelijk belang dat er geen schade aan het milieu ontstaat. Daarom is het belangrijk om de milieubelangen vroegtijdig bij de besluitvorming te betrekken. Om hier in de praktijk inhoud aan te geven, is het instrument de milieueffectrapportage (m.e.r.) ontwikkeld. Het doel van m.e.r. is om het milieubelang een volwaardige plaats te geven in de besluitvorming voor activiteiten met mogelijk significant nadelige effecten op het milieu. Een m.e.r.-procedure brengt de milieugevolgen van een besluit in kaart voordat het wordt genomen. Op deze manier kan het bevoegd gezag, in dit geval de gemeente Zuidplas, de milieugevolgen meewegen in haar afwegingen. De wettelijke eisen ten aanzien van de m.e.r. zijn vastgelegd in de Wet milieubeheer en in het Besluit m.e.r.

2.1 Toetsing aan de drempelwaarden van het Besluit m.e.r.

In het Besluit milieueffectrapportage (m.e.r.) 1994 is vastgelegd wanneer voor welke activiteiten een verplichting geldt tot het maken van een milieueffectrapportage (onderdeel C) en is aangegeven in welke situaties voor welke activiteiten een m.e.r.-beoordelingsplicht geldt (onderdeel D). Met terugwerkende kracht geldt per 16 mei 2017 op grond van de Wet implementatie herziene m.e.r.-richtlijn ook beneden de drempelwaarden van onderdeel D een m.e.r.-beoordelingsplicht. Voor activiteiten die de drempelwaarde van kolom 2 niet overschrijden mag een vormvrije m.e.r. beoordelingsnotitie opgesteld worden. De hier te beoordelen activiteit betreft de onderstaande ontwikkeling:

- De realisatie van een gemaal in Hitland.

Tabel 1-1: een overzicht van wanneer een m.e.r.-beoordeling of milieueffectrapportage verplicht is

Bijlage	Drempelwaarde	Verplicht
Bijlage C en/of D	Boven de drempelwaarde van kolom 2	Milieueffectrapportage
Bijlage C	Onder de drempelwaarde van kolom 2	M.e.r.-beoordeling
Bijlage D	Onder de drempelwaarde van kolom 2	M.e.r.-beoordeling (in een vrij formaat)

Wanneer wordt gekeken naar de activiteiten zoals opgenomen in lijst C en D van het besluit milieueffectrapportage, staat het volgende vermeld onder categorie D3.2 (tabel 1-2). Voor de categorie D3.2 zijn in kolom 2 geen gevallen dan wel drempelwaarden opgenomen. Dat betekent dat voor de aanleg, wijziging of uitbreiding van primaire waterkeringen altijd een m.e.r.-beoordeling opgesteld moet worden. Dit is ook van toepassing op de realisatie van het gemaal in Hitland. Onderstaand wordt dit nader toegelicht.

Tabel 1-2: Overzicht mogelijk relevante categorieën Besluit m.e.r.

	Kolom 1 Activiteit	Kolom 2 Gezellen	Kolom 3 Plannen	Kolom 4 Besluiten
D 3.2	De aanleg, wijziging of uitbreiding van werken inzake kanalisering of ter beperking van overstromingen, met inbegrip van primaire waterkeringen en rivierdijken.		De structuurvisie, bedoeld in de artikelen 2.1, 2.2 en 2.3 van de Wet ruimtelijke ordening, en de plannen, bedoeld in de artikelen 3.1, eerste lid, 3.6, eerste lid, onderdelen a en b, van die wet en het plan, bedoeld in de artikelen 4.1 en 4.4 van de Waterwet.	De goedkeuring van Gedeputeerde Staten van het projectplan, bedoeld in artikel 5.7, eerste lid, van de Waterwet of, bij het ontbreken daarvan, het projectplan, bedoeld in artikel 5.4, eerste lid, van die wet, of, indien artikel 5.4, zesde lid, van die wet van toepassing is, de vaststelling van het tracé op grond van de Tracéwet of de Spoedwet wegverbreding door de Minister van Infrastructuur en Waterstaat of het plan, bedoeld in artikel 3.6, eerste lid, onderdelen a en b, van de Wet ruimtelijke ordening dan wel bij het ontbreken daarvan van het plan, bedoeld in artikel 3.1, eerste lid, van die wet.

M.e.r.-beoordelingsplichtige activiteiten zijn activiteiten waarvoor de beslissing of wel of niet de m.e.r.-procedure moet worden doorlopen, niet bij wet vastligt, maar door het bevoegd gezag moet worden genomen. Het bevoegd gezag moet bepalen of er sprake is van 'belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu', die het doorlopen van de m.e.r.-procedure wenselijk of noodzakelijk maken. Het uitgangspunt is hierbij dat er in beginsel geen m.e.r.-procedure doorlopen hoeft te worden, tenzij sprake is van belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu. Hierbij moet getoetst worden aan de richtlijnen in bijlage III van de Europese Richtlijn milieueffectrapportage met de volgende drie criteria:

1. Kenmerken van de activiteit
2. Plaats van de activiteit
3. Kenmerken van het potentiële effect

De realisatie van het gemaal in Hitland komt overeen met de activiteit zoals beschreven in categorie D3.2. In deze categorie gaat het om 'de aanleg, wijziging of uitbreiding van werken inzake kanalisering of ter beperking van overstromingen, met inbegrip van primaire waterkeringen en rivierdijken'. Het beoogde gemaal geeft invulling in het beperken van overstromingen. Daarnaast is de ontwikkeling van het gemaal deels gelegen in een primaire waterkering en rivierdijk van de Hollandse IJssel. Daarom dient er een m.e.r.-beoordeling te worden uitgevoerd.

Bovenstaande analyse is van toepassing onder de huidige regelgeving. Maar ook na de invoering van de Omgevingswet, verwacht in januari 2023, moet voor deze ontwikkeling een m.e.r.-beoordeling worden uitgevoerd.

Op basis van deze m.e.r.-beoordeling kunnen er twee uitkomsten zijn:

- Belangrijke nadelige milieugevolgen kunnen niet uitgesloten worden: er dient een m.e.r.-procedure doorlopen te worden.
- Belangrijke nadelige milieugevolgen treden niet op: er wordt gemotiveerd aangegeven dat geen m.e.r.-procedure hoeft te worden doorlopen.

De m.e.r.-beoordeling is in dit geval een vereiste ten behoeve van de bestemmingsplanprocedure. De initiatiefnemer van een activiteit waarvoor een plicht tot een m.e.r.-beoordeling geldt, moet dat voornemen schriftelijk mededelen aan het bevoegd gezag. In dit project is deze mededeling vormgegeven door het opstellen van voorliggende beoordelingsnotitie. De voorliggende beoordelingsnotitie bevat de informatie op basis waarvan het bevoegd gezag besluit of er sprake is van "belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu", die het doorlopen van de m.e.r.-procedure wenselijk/noodzakelijk maken.

2.2 Criteria voor een m.e.r.-beoordeling

De toets wordt gedaan op basis van dezelfde criteria die gelden. Deze beoordeling is dus gekoppeld aan de richtlijnen in bijlage III van de Europese Richtlijn milieueffectbeoordeling. In deze bijlage staan drie criteria met uitgangspunten per criterium benoemd: kenmerken van de activiteit, plaats van de activiteit en kenmerken van het potentiële effect.

1) Kenmerken van het project

Bij de kenmerken van het project moet in het bijzonder in overweging worden genomen:

- de omvang van het project;
- de cumulatie met andere projecten;
- het gebruik van natuurlijke hulpbronnen;
- de productie van afvalstoffen;
- verontreiniging en hinder;
- risico van ongevallen, met name gelet op de gebruikte stoffen of technologieën.

2) Plaats van het project

Bij de mate van kwetsbaarheid van het milieu in de gebieden waarop het project van invloed kan zijn, moet in het bijzonder in overweging worden genomen:

- a) het bestaande grondgebruik;
- b) de relatieve rijkdom aan en de kwaliteit en het regeneratievermogen van de natuurlijke hulpbronnen;
- c) het opnamevermogen van het natuurlijke milieu, met in het bijzonder aandacht voor:
 - i. Wetlands;
 - ii. Kustgebieden;
 - iii. Berg- en bosgebieden;
 - iv. Reservaten en natuurparken;
 - v. Gebieden die in de wetgeving van de lidstaten zijn aangeduid of door die wetgeving worden beschermd; speciale beschermingszones, door de lidstaten aangewezen krachtens Richtlijn 79/409/EEG en Richtlijn 92/43/EEG;
 - vi. Gebieden waarin de bij communautaire wetgeving vastgestelde milieunormen reeds worden overschreden;
 - vii. Gebieden met een hoge bevolkingsdichtheid;
 - viii. Landschappen van historisch, cultureel of archeologisch belang.

3) Kenmerken van het potentiële effect

Bij de potentiële aanzienlijke effecten van het project moeten in samenhang met de criteria van de punten 1 en 2 (zoals hiervoor genoemd) in het bijzonder in overweging worden genomen:

- het bereik van het effect (geografische zone en grootte van de getroffen bevolking);
- het grensoverschrijdende karakter van het effect;
- de orde van grootte en de complexiteit van het effect;
- de waarschijnlijkheid van het effect;
- de duur, de frequentie en de omkeerbaarheid van het effect.

2.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 3 worden de kenmerken van het project beschreven. Zowel de huidige als de nieuwe situatie komen hier aan bod. In hoofdstuk 4 worden de potentiële gevolgen voor het milieu in kaart gebracht. In hoofdstuk 5 volgt de conclusie. Tot slot zijn in hoofdstuk 6 de benodigde bijlagen opgenomen.

3 Kenmerken van het project

3.1 Huidige situatie

De beoogde locatie van het gemaal is gelegen in Hitland Zuid. Hitland wordt gekarakteriseerd als een landschappelijk, open gebied met voornamelijk een veeteelt en recreatieve functie. Door de ligging nabij Capelle aan den IJssel en Rotterdam vervult Hitland een regionale rol op het gebied van recreatie. Hitland is in beheer van het Recreatieschap Hitland.

Het zuidelijk deel van Hitland wordt gekarakteriseerd door diverse recreatieve elementen. Bepalend hierin zijn Golfbaan Hitland (noordwestzijde), Leefgoed de Olifant (zuidoostzijde), Werkhaven Hitland (zuidoostzijde) en Zelling Ver Hitland (zuidoostzijde). Recentelijk is bij de vernieuwing van Recreatiegebied Hitland een buurtmoestuin geopend.

De laatste jaren heeft het gebied steeds vaker te maken met wateroverlast. Vooral tijdens regenachtige periodes in de winter en de lente is het erger geworden. De golfbanen zijn vaak niet open door de wateroverlast. Ook het herstel na een regenperiode is langdurig. Het hoge water komt door een ondercapaciteit en de onbetrouwbaarheid van het huidige gemaal Hitland, die stamt uit 1989.

3.2 Toekomstige situatie

Het huidige gemaal in Hitland is aan vervanging toe. Zowel de betrouwbaarheid als de capaciteit zijn ontoereikend. Daarnaast is geconstateerd dat het huidige gemaal een knelpunt is in de vismigratie van en naar de polders. Verder beschikt het huidige gemaal niet over een inlaatvoorziening vanuit de Hollandse IJssel. Met de komst van het nieuwe gemaal worden deze knelpunten aangepakt.

Een capaciteitstoename

Het huidige gemaal voldoet niet meer aan de capaciteit. Daarom wordt het toekomstige gemaal voorzien van een grotere capaciteit. Deze wordt voorzien van een inlaatcapaciteit van 15 m³ per minuut en een afvoercapaciteit van 70 m³ per minuut. Verder dient de capaciteit van het gemaal eenvoudig te kunnen worden uitgebreid met 25 m³ per minuut. Dit ten behoeve van een toekomstige koppeling met het peilgebied van Groot Hitland. Op die manier wordt het beoogde gemaal toekomstbestendig ingepast.

De vispassage

Het nieuw te realiseren gemaal zal worden voorzien van een visveilig en tweezijdig passagesysteem. Hiermee wordt het knelpunt van de vismigratie in het poldergebied opgelost.

De onderhavige locatie is het habitat van diadrome doelsoorten te weten als schieraal, glasaal en de driedoornige stekelbaars. Ook potamodrome vissoorten zoals de baars, brasem, karper, rivierdonderpad, ruisvoorn, snoek, snoekbaars en zeelt komen hier voor. De geometrische en hydraulische kenmerken van de vispassage zijn afgestemd op de zwemcapaciteit en lichaamsdimensies van deze soorten.

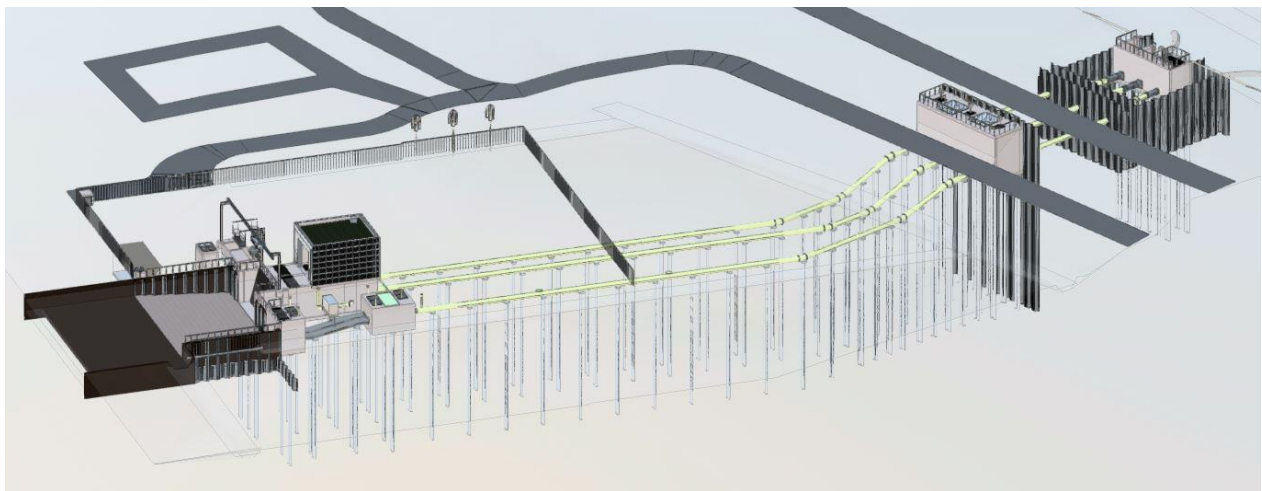
Door de inzet van twee gekoppelde sluisruimtes hebben vissen altijd een buis ter beschikking om in de stroomopwaartse of de stroomafwaartse richting te migreren. Door de compacte bouwwijze is de verstoring van de natuur en de omgeving minimaal. Het ruimtebeslag is ten opzichte van bekkenachtige vispassages nihil. Daarnaast is het mogelijk om bij de vissluis alle hydraulische parameters naadloos vanuit afstand af te stellen. Hierdoor is het mogelijk om in droge periodes meer water de polder in te laten en in natte periodes juist minder water via de vissluis af te voeren. Door het sluisproces benodigd deze techniek minder water dan bekkenachtige vismigratievoorziening onder dezelfde omstandigheden.

Er is gekozen voor de meest geschikte locatie

In de fase voorafgaand aan het project is onderzoek gedaan naar de meest geschikte locatie voor het nieuwe gemaal. Onder andere de ligging van kabels en leidingen (met name de hogedruk gasleiding) heeft ertoe geleid dat er voor de beoogde locatie is gekozen. Hoogheemraadschap Schieland en Krimpenerwaard (hierna te noemen HHSK) hecht waarde aan de realisatie van een duurzaam en circulair gemaal. Om die reden is bij het ontwerp bijzondere aandacht besteed aan maatregelen die dit bevorderen zoals een hydraulisch optimaal ontwerp (energiebesparing), een intelligente regeling waarbij de pompen altijd op het hoogste rendement draaien (energiebesparing) en onderhoud en monitoring.

Energieopwekking

Doordat het gemaal aan twee zijden zonnecellen bevat in combinatie met de windwakkels wordt de nodige hoeveelheid energie opgewekt. Een deel van deze opgewekte energie kan voor het opladen van e-bikes worden gebruikt. Oplaadpunten kunnen een plek krijgen bij de naastgelegen parkeerplaats. Daarnaast wordt er ook een transformatorhuisje gerealiseerd nabij het nieuwe gemaal.

Figuur 3 een 3D-ontwerp van het nieuwe gemaal inclusief de vispassage en persleidingen

Er is gekozen voor een natuurlijke integratie

Bij de ontwerpfase is zo goed mogelijk rekening gehouden met de omgeving. Het nieuwe gemaal voegt zich dan ook naar het landschap. Het ontwerp heeft geresulteerd in een eenvoudig en minimalistisch ontwerp van het gemaal met een ingetogen kleurgebruik. Ten behoeve van de volledige natuurlijke en landschappelijke inpassing is er een inrichtingsplan opgesteld. Daarover meer in paragraaf 4.3.7 Archeologie en cultuurhistorie (en landschap) van de omgevingsaspecten. Verder is het volledige inrichtingsplan bijgevoegd als bijlage 4 van deze m.e.r.-beoordeling.

Recreatieve functie

Het nieuw te ontwikkelen gemaal gaat gepaard met een aantal recreatieve toevoegingen. Het betreft hier onder andere een doorsteek vanaf de Klaas Klinkertkade naar de Groenendijk en vervolgens de uiterwaarden van de Hollandsche IJssel. Deze nieuwe route voert ook langs de noodsluif van het gemaal en de uitlaat, op deze manier krijgt de bezoeker een goed beeld van de techniek van een gemaal en vispassage. Via QR-codes dan wel informatieborden (ter hoogte van de parkeerplaats) kan een toelichting gegeven worden op de technische processen die zich afspelen binnen het gemaal. Door het ontmantelen van het oude gemaal doet zich de kans voor wandelpaden met elkaar te verbinden, op deze manier is Park Hitland nog beter ontsloten. Verder biedt de locatie van het oude gemaal mogelijkheden voor vissers/opstapplaatsen voor SUP boards en kano's.

Figuur 4 een ontwerptekening van het toekomstige gemaal in Hitland

Figuur 5 het ontwerp met per onderdeel een korte toelichting. Niet alle ontwikkelingen op het ontwerp zijn onderdeel van de scope. Een aantal zaken zijn aan het recreatieschap om te realiseren (de windwokkels komen aan de andere zijde te staan)

4 Beoordelingskader potentiële milieueffecten

4.1 Aanpak van de effectenbeoordeling

Het plan wordt voor verschillende milieuaspecten beoordeeld op effecten. Daarvoor worden de omvang van de activiteit, de gevoeligheid van specifieke omgevingskenmerken en andere ontwikkelingen in samenhang beschouwd. Beoordeeld wordt of deze gezamenlijk kunnen leiden tot bijzondere omstandigheden waardoor een nadelig effect als belangrijk valt te classificeren.

Daarbij kunnen de volgende factoren een rol spelen:

- De reikwijdte van een effect;
- De omvang van een effect in relatie tot wat algemeen als acceptabel gezien wordt;
- De complexiteit van een effect, hetgeen bepaalt in hoeverre mitigatie moeilijk is;
- De duur en omkeerbaarheid van een effect;
- De waarschijnlijkheid dat een effect optreedt.

4.2 Aanpak voor de m.e.r.-beoordeling

Deze m.e.r.-beoordeling maakt onderdeel uit van een haalbaarheidsonderzoek, waarbij voor verschillende thema's is onderzocht in welke mate de voorgenomen ontwikkeling mogelijk is binnen de huidige wetgeving en de nieuwe wetgeving (Omgevingswet, inwerkingtreding op 1 januari 2023). Voor de invulling van de milieuaspecten in deze m.e.r.-beoordeling is gebruik gemaakt van diverse uitgevoerde onderzoeken.

In deze m.e.r.-beoordeling is een kwalitatieve beoordeling gemaakt van de gevoeligheid van de omgeving, de mogelijke ernst, de duur en de waarschijnlijkheid van milieueffecten – mede in relatie tot lokale en nationale regelgeving – en mogelijkheden om effecten te mitigeren.

Deze beoordeling richt zich op de voorgenomen ontwikkeling, zoals beschreven in het voorgaande hoofdstuk 3, maar kijkt daarbij ook naar de mogelijke gevolgen in cumulatie met andere ontwikkelingen. Dit komt aan de orde in paragraaf 4.4.

De m.e.r.-beoordeling draagt informatie en argumenten aan om een eindoordeel te vormen over de vraag of er sprake is van nadelige milieugevolgen op grond waarvan een m.e.r.-procedure noodzakelijk zou zijn. Dat eindoordeel is aan het bevoegd gezag.

4.3 De beoordeling van de milieuaspecten

Op basis van de activiteiten die als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling worden uitgevoerd en de kenmerken van het plangebied zijn de volgende milieuaspecten in het kader van de m.e.r.-beoordeling van belang:

- Natuur
- Verkeer en parkeren
- Luchtkwaliteit
- Geluid
- Water
- Bodem
- Archeologie en cultuurhistorie (en landschap)

Onderstaand worden voor betreffende milieuaspecten de potentiële milieueffecten toegelicht.

4.3.1 Effecten op natuur

Ten behoeve van het planvoornemen van het nieuwe gemaal in Hitland is een ecologische quickscan uitgevoerd. Het rapport is op 21 oktober 2021 (bijlage 1). Of er sprake is van onaanvaardbare gevolgen voor het milieu zijn onderstaand de belangrijkste resultaten uit dit onderzoek weergegeven.

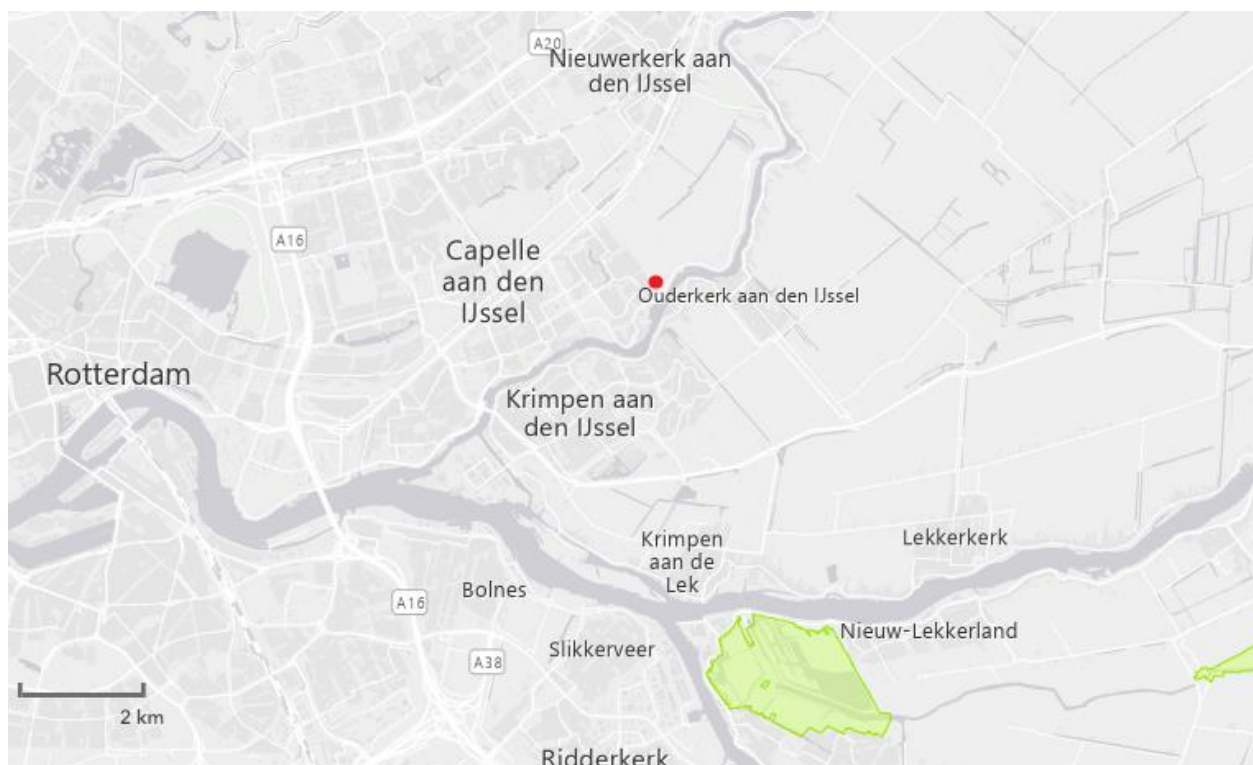
Beschermde gebieden

Natura 2000-gebied

Het plangebied maakt geen deel uit van een Natura 2000-gebied. Het Natura 2000-gebied “Boezems Kinderdijk” is met ongeveer 5,5 kilometer het dichtstbij gelegen ten opzichte van het plangebied (zie figuur 6). Er is hierdoor geen sprake van ruimtebeslag in Natura 2000 gebied. Negatieve effecten door storingsfactoren zoals geluid, licht en optische verstoring zijn uitgesloten, vanwege de grote afstand tussen het plangebied en omliggende Natura 2000-gebieden en tussenliggend landgebruik. Effecten die zich kunnen voordoen hebben mogelijk enkel betrekking op stikstofdepositie. Onderstaand wordt hier op ingegaan.

Stikstofdepositie, aanlegfase

Significant negatieve effecten van verzuring en vermesting als gevolg van tijdelijke stikstofdepositie gedurende de aanlegfase zijn niet op voorhand uitgesloten. Per 1 juli 2021 is echter de Wet stikstofreductie en natuurverbetering (Wsn) in werking getreden. Deze wet voorziet in een partiële vrijstelling voor de vergunningsplicht indien als gevolg van bouwactiviteiten sprake is van stikstofdepositie. Er hoeft daarom geen stikstofberekening uitgevoerd te worden voor de beoogde werkzaamheden, die in de aanlegfase van een plan noodzakelijk zijn, noch hoeft er een vergunning te worden aangevraagd. Wel moet stikstofdepositie zoveel mogelijk voorkomen worden. Bij het aanvragen van een omgevingsvergunning voor de werkzaamheden dient informatie aangeleverd te worden over de maatregelen die hiervoor bij het project worden getroffen (Ministerie van LNV, juni 2021, Wet van 10 maart 2021 tot wijziging van de Wet natuurbescherming en de Omgevingswet (stikstofreductie en natuurverbetering, geraadpleegd in oktober 2021, via, <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2021-140.html>)).

Figuur 6 het plangebied in het rood ten opzichte van de Natura 2000-gebieden in het groen weergegeven

Stikstofdepositie, gebruikersfase

In de gebruikersfase zal er geen sprake zijn van een toename aan stikstof. De voorgenomen ontwikkelingen van het vervangen van het huidige gemaal, zorgen in de toekomst niet voor een toename aan verkeersbewegingen. Dit blijft ongewijzigd ten opzichte van de bestaande situatie. Daarnaast is het nieuwe gemaal voorzien van elektrisch aangedreven installaties. Andere vormen van uitstoot zijn er niet.

Het gemaal zorgt niet voor onaanvaardbaar gevolgen ten aanzien van stikstof op Natura 2000-gebieden.

Natuurnetwerk Nederland (NNN-gebied)

Het plangebied van het nieuwe gemaal ligt nabij beschermd Natuurnetwerk Nederland (NNN). Het oude al bestaande gemaal ligt deels binnen het NNN-gebied. Binnen het NNN-gebied zullen daarom graafwerkzaamheden plaatsvinden om het oude gemaal te slopen. Hierbij zal tot een halve meter onder het maaiveld worden gegraven.

Het NNN heeft ter plaatse het beheertype kruiden-en faunarijk grasland (N12.02). Bij de graafwerkzaamheden wordt natuur-technisch gewerkt. De toplaag van het kruiden-en faunarijk grasland (20 – 30cm) wordt apart gehouden en na afloop weer teruggezet. Negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden zijn op die manier niet aan de orde.

Op figuur 7 is het totale plangebied weergegeven (inclusief het te slopen oude gemaal) binnen het rode kader en is het NNN-gebied met groen weergegeven. Hieruit valt op te merken dat het oude gemaal deels binnen het NNN-gebied valt.

Figuur 7 het plangebied binnen het rode kader ten opzichte van de NNN-gebieden in het groen

Figuur 8 het nieuwe gemaal gepositioneerd op het bestemmingsplan met binnen het rode kader het nabijgelegen NNN-gebied

Aan de grens van het NNN wordt de uitlaat van het huidige gemaal gedicht. Omdat deze werkzaamheden buiten het NNN plaatsvinden zijn negatieve effecten op de beheertypen en/of de wezenlijke kenmerken en waarden van het omliggend NNN op voorhand uitgesloten.

Deelconclusie gebiedsbescherming

De voorgenomen ontwikkelingen van het vervangen van het huidige gemaal, zorgen in de toekomst niet voor een toename aan verkeersbewegingen. Daarnaast is het nieuwe gemaal voorzien van elektrisch aangedreven installaties. Andere vormen van uitstoot zijn er niet. Het gemaal zorgt niet voor onaanvaardbaar gevolgen ten aanzien van stikstof op Natura 2000-gebieden.

De sloopwerkzaamheden van het bestaande gemaal vallen deels binnen het nabijgelegen NNN-gebied. Echter, ziet deze m.e.r.-beoordeling niet toe op het oude gemaal. Wel is het van belang dat bij het slopen van het gemaal ook een sloopmelding dient te worden gedaan en dat er daarbij rekening wordt gehouden naar de hinder en bestaande waarden van het gebied. Deze m.e.r.-beoordeling is onderdeel van de ruimtelijke onderbouwing van het nieuwe gemaal en ziet enkel toe op een afwijking van het bestemmingsplan om het toekomstig gemaal mogelijk te kunnen maken. Deze beoogde ruimtelijke ingreep heeft dan ook geen negatieve effecten op de lokale wezenlijke kenmerken en waarden. Daarom hoeft er geen "Nee-tenzij"-toets te worden doorlopen en zijn er geen verdere vervolgstappen nodig ten behoeve van het NNN-gebied.

Soortenbescherming

Het plangebied is geschikt voor meer algemeen voorkomende zoogdieren en amfibieënsoorten. Deze soorten zijn door de provincie Zuid-Holland echter vrijgesteld van ontheffingsplicht ten aanzien van de Wet natuurbescherming (Wnb) bij ruimtelijke ontwikkelingen. Wel dienen negatieve effecten op deze soorten als gevolg van het voornemen voorkomen of zo veel mogelijk beperkt te worden door het nemen van voorzorgsmaatregelen.

Dieren

Jaarrond beschermde broedvogels

De vogelsoorten met jaarrond beschermd nesten waarvan in de omgeving van het plangebied waarnemingen van bekend zijn, zijn: boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer en wespandief. Tijdens het veldbezoek zijn binnen het plangebied en in de directe omgeving daarvan geen jaarrond beschermde nesten aangetroffen. Echter was het niet mogelijk om de bossen in het zuidwesten te betreden waardoor jaarrond beschermde nesten daar niet uitgesloten kunnen worden.

Bij de kap van de bospercelen in het zuidelijk deel van het plangebied, kunnen jaarrond beschermde nesten worden vernietigd. Indien jaarrond beschermde nesten aanwezig zijn dan mogen de bomen niet worden gekapt, ook niet in de winter. Het vernietigen van nesten is een overtreding van artikel 3.1, lid 1, 2 en 4, van de Wnb. Daarnaast geldt dat, wanneer de werkzaamheden (gedeeltelijk) worden uitgevoerd in het broedseizoen broedende vogels kunnen worden verstoord en nesten worden vernietigd. Wanneer broedende vogels voortijdig het nest verlaten, geldt dit als het opzettelijk vernietigen of beschadigen van nesten en eieren van vogels. Dit is een overtreding van artikel 3.1, lid 1, 2 en 4, van de Wnb.

De wet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het broedseizoen varieert van soort tot soort, maar loopt globaal van maart t/m begin juli. Een soort als de wilde eend kan echter half februari al op eieren zitten terwijl de houtduif tot diep in september kan broeden. Ook daarbuiten is het mogelijk dat broedende vogels worden aangetroffen.

Veel methoden om tijdens het broedseizoen door te kunnen werken, zijn niet "waterdicht"; het is vaak niet te garanderen dat broedgevallen niet zullen optreden. Buiten het broedseizoen werken heeft dan ook de voorkeur om overtreding van de Wnb ten aanzien van broedvogels te voorkomen en risico's voor de planning te beperken.

Voor het kappen van bomen geldt dat voor het potentieel vernietigen van jaarrond beschermde nesten geen voorzorgsmaatregelen te treffen zijn. Een nader onderzoek moet uitwijzen of er daadwerkelijk jaarrond beschermde nesten in het plangebied aanwezig zijn. Op basis van de uitkomst van nader onderzoek dient dan bepaald te worden of en zo ja, welke mitigerende en compenserende maatregelen nodig zijn.

Aanvullend onderzoek vleermuizen en bever

Royal HaskoningDHV heeft een aanvullend ecologisch onderzoek uitgevoerd naar de bever en vleermuizen. Uit het aanvullend ecologisch onderzoek is gebleken dat er geen nadelige effecten optreden ten behoeve van de bever en vleermuizen. Het gehele aanvullende onderzoek is als bijlage 1 aan deze m.e.r.-beoordeling toegevoegd. Onderstaand kort de belangrijkste resultaten weergegeven.

Effectbeoordeling vleermuizen

Voor de aanleg van het nieuwe gemaal worden enkele bomen gekapt ten westen van de huidige parkeerplaats (**Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.**). Echter is vastgesteld dat de bomen met de holtes voor het voornemen niet gekapt hoeven te worden. Het voornemen leidt daarom niet tot het vernietigen van verblijfplaatsen van vleermuizen. Doordat nabij de bomen geen extra verlichting wordt geplaatst is permanente beschadiging van verblijfplaatsen ook niet aan de orde. Aangezien de werkzaamheden alleen overdag zullen worden uitgevoerd is het optreden van tijdelijke negatieve effecten als gevolg van het voornemen ook uitgesloten. Overtreding van verbodsbepalingen van de Wnb ten aanzien van vleermuizen is niet aan de orde. Het uitvoeren van nader onderzoek naar het gebruik van de holtes door vleermuizen en het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk.

Effectbeoordeling bever

In het plangebied ontbreekt het aan sporen van bevers zoals knaagsporen, dammen, burchten en geursporen. Wel is in het plangebied een wissel aangetroffen. Echter door het ontbreken van andere sporen en het feit dat deze ook door een andere soort zoals wilde eend gemaakt kan zijn, is deze niet afkomstig van een bever. Het is daarom uitgesloten dat het plangebied essentieel leefgebied vormt voor de soort. Verder nader onderzoek door bijvoorbeeld de inzet van wildcamera's is niet nodig. Het voornemen leidt dan ook niet tot permanente negatieve effecten op de soort. Ten oosten van het plangebied zijn wel sporen waargenomen van bevers. Het betreft voornamelijk knaagsporen. Doordat deze waarnemingen in de directe omgeving van het plangebied zijn gedaan is het wel mogelijk dat incidenteel een bever in het plangebied kan voorkomen. Doordat de werkzaamheden overdag worden uitgevoerd en de bever vooral 's nachts actief is zijn tijdelijke negatieve effecten als gevolg van het voornemen uitgesloten. Naar aanleiding van het onderzoek kan dan ook geconcludeerd worden dat het voornemen niet leidt tot overtreding van verbodsbepalingen van de Wnb. Aangezien alleen overdag gewerkt zal worden is het nemen van voorzorgsmaatregelen niet noodzakelijk.

Planten

Het plangebied en de directe omgeving daarvan voorziet op grond van de geraadpleegde verspreidingsgegevens en de aanwezige biotoop niet in groeiplaatsen van onder de Wnb beschermde vaatplanten. Het is uitgesloten dat negatieve effecten op beschermde vaatplanten optreden. Het uitvoeren van een nader onderzoek en/of het aanvragen van een ontheffing wordt niet noodzakelijk geacht.

Houtopstanden

Het plangebied ligt buiten de grens van de bebouwde kom houtopstanden van de Provincie Zuid-Holland. Indien kap van bomen moet plaatsvinden, dient nader beoordeeld te worden of het om meer dan 10 hectare of meer dan 20 bomen gaat en of deze opstanden zodoende beschermd zijn onder de Wnb.

Indien bescherming van houtopstanden, zoals bedoeld in de Wnb, van toepassing is, dient minstens 6 weken voor het kappen van de opstand een kapmelding ingediend te worden bij het bevoegd gezag. Naast

de meldplicht, geldt dan tevens een herplantplicht. De herplanting dient binnen 3 jaar na afloop van de kap gerealiseerd te zijn.

Deelconclusie soortenbescherming

Jaarrond beschermde broedvogels

Een nader onderzoek moet uitwijzen of er daadwerkelijk jaarrond beschermde nesten in het plangebied aanwezig zijn. Op basis van de uitkomst van nader onderzoek dient dan bepaald te worden of en zo ja, welke mitigerende en compenserende maatregelen nodig zijn.

Vleermuizen

Tijdens het veldbezoek zijn geen vleermuizen aangetroffen. Net als bij jaarrond beschermde broedvogels kan de kap van bomen leiden tot vernietiging van een verblijfplaats en verstoring en/of doden van vleermuizen. Nader onderzoek moet uitwijzen of en zo ja, welke mitigerende en compenserende maatregelen nodig zijn.

Planten

Het is uitgesloten dat negatieve effecten op beschermde vaatplanten optreden. Het uitvoeren van een nader onderzoek en/of het aanvragen van een ontheffing wordt niet noodzakelijk geacht.

Houtopstanden

Met de komst van het nieuwe gemaal zullen maximaal 17 bomen worden gekapt. Indien bescherming van houtopstanden, zoals bedoeld in de Wnb, van toepassing is, dient minstens 6 weken voor het kappen van de opstand een kapmelding ingediend te worden bij het bevoegd gezag. Naast de meldplicht, geldt dan tevens een herplantplicht.

Conclusie

Gebiedsbescherming

Er treedt geen negatief effect op de aanwezige natuurwaarden in de omgeving. Het nieuwe gemaal maakt geen onderdeel uit van het nabijgelegen NNN-gebied en daardoor zijn negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden uitgesloten. Het plangebied maakt daarnaast ook geen deel uit van een Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied ligt op circa 5,5 kilometer afstand. De voorgenomen ontwikkelingen van het vervangen van het huidige gemaal, zorgen in de toekomst niet voor een toename aan verkeersbewegingen. Daarnaast is het nieuwe gemaal voorzien van elektrisch aangedreven installaties. Andere vormen van uitstoot zijn er niet. Het gemaal zorgt niet voor onaanvaardbaar gevolgen ten aanzien van stikstof op Natura 2000-gebieden.

Soortenbescherming

Rekening houdend met de voorgestelde mitigerende en eventuele compenserende maatregelen voor natuur, vinden er als gevolg van de aanleg en ingebruikname van gemaal Hitland geen belangrijke negatieve effecten plaats op natuur. Het aspect natuur geeft daarmee geen noodzaak tot het opstellen van een Milieueffectrapport. Uit het aanvullende vleermuis- en beveronderzoek is geconcludeerd dat van een overtreding van de verbodsbepalingen van de Wnb ten aanzien van vleermuizen niet aan de orde is.

Naar onze mening geeft het aspect natuur geen noodzaak tot het opstellen van een milieueffectrapportage, mits wordt voldaan aan de conclusies gebieds- en soortenbescherming.

4.3.2 Effecten van verkeer en parkeren

Beschouwing

In de situatie van het planvoornemen zal er geen sprake zijn van een toename van verkeersstromen en daarmee eveneens geen toenemende vraag naar parkeerplaatsen. De enige te verwachten verkeersaantrekkende werking zal veroorzaakt worden door periodieke bezoeken van de beheerder of de onderhoudsmonteur. Een dergelijke verkeersgeneratie heeft geen merkbare gevolgen voor de verkeersafwikkeling aan de Groenendijk en het milieu ter plaatse. Voor het busje van de onderhoudsmonteur is er een parkeerplaats gesitueerd op circa 50 meter afstand van het toekomstige gemaal. Hierdoor hoeft de auto niet langs de Groenendijk zelf te parkeren.

Tot slot dient te worden vermeld dat er bij het huidige gemaal ook sprake is van een periodiek bezoek door de beheerder en de onderhoudsmonteur. De toekomstige situatie wijzigt dan ook niet ten opzichte van de huidige situatie.

Conclusie

De beoogde situatie van het nieuwe gemaal zorgt niet voor een verkeersaantrekkende werking. Daarmee zijn significant negatieve effecten op het milieu uitgesloten. Naar onze mening geeft het aspect verkeer en parkeren geen noodzaak tot het opstellen van een milieueffectrapportage.

4.3.3 Effecten op luchtkwaliteit

Beschouwing

Verkeer

De voorliggende ontwikkeling van het gemaal zal niet leiden tot een toename van verkeersbewegingen. Alleen het periodiek onderhoud zal tot verkeersbewegingen leiden.

Dit planvoornemen zal in niet betekenende mate bijdragen aan de luchtverontreiniging. Bij meer dan 1.500 voertuigbewegingen (personenauto's) per weekdaggemiddelde dient er, in het kader van de NIBM-toets, nader onderzoek te worden gedaan. Dit aantal wordt niet gehaald bij het planvoornemen. De voorgenomen ontwikkeling zal niet zorgen voor een toename van verkeersbewegingen. Deze blijft ongewijzigd ten opzichte van de bestaande situatie.

Elektrische installaties

Het gemaal wordt voorzien van zowel elektrische verwarmingsinstallaties als elektrisch aangedreven pompen. Het gemaal zorgt daarnaast niet voor andere mogelijke vormen van uitstoot. Hiermee heeft het gemaal geen negatieve invloed op de luchtkwaliteit.

Incidenten (noodstroomaggregaat)

In incidentele gevallen (bijvoorbeeld als gevolg van blikseminslag of calamiteiten) kan het nodig zijn dat noodstroomvoorziening op diesel wordt aangesloten. Deze voorziening is niet permanent aanwezig. In die uitzonderlijke gevallen kunnen emissies van luchtverontreinigende stoffen optreden, maar deze zijn niet significant.

Conclusie

Een significante toename van de concentraties aan stikstof en fijnstof is op voorhand uit te sluiten. Het omgevingsaspect luchtkwaliteit genereert hiermee geen belangrijke negatieve gevolgen voor het milieu. Naar onze mening geeft het aspect luchtkwaliteit geen noodzaak tot het opstellen van een milieueffectrapportage.

4.3.4 Effecten van geluid

Beschouwing

De ontwikkeling van het gemaal brengt ook geluid met zich mee. Enkele onderdelen van het gemaal zullen geluid gaan produceren. De krooshekreiniger is het onderdeel dat hiervan het meeste lawaai met zich meebrengt.

Het geluidsniveau van de krooshekreiniger

Bij het toekomstige gemaal is het voornemen om een krooshekreiniger te plaatsen met luchtcompressor. In veel andere gevallen wordt vaak een hydraulisch systeem toegepast. In dit geval is er voor lucht gekozen in verband met duurzaamheid. Het heeft een minder negatief effect op het milieu. Echter, maakt de luchtcompressor wel geluid. Uit de gegevens van de leverancier van de krooshekreiniger, RLC Roosterreiniger B.V., blijkt dat het bij dit systeem gaat om een bronvermogen van 70 dB(A).

Op ruim 100 meter afstand liggen de dichtstbijzijnde hindergevoelige objecten. Dit betreffen woningen. Voor woningen geldt een grenswaarde van 50 dB(A) op de gevel. Het geluidvermogen van [de installatie] bedraagt 70 dB(A). Royal HaskoningDHV heeft berekend uitgaande van enkel de geometrische uitbreiding van het geluid, dat het geluidsniveau nabij de dichtstbijzijnde woningen op 100 meter afstand circa 20 dB(A) bedraagt. Dit geluidsniveau is verwaarloosbaar.

Conclusie

Het bronvermogen van de krooshekreiniger is 70 dB(A). Het geluidsniveau van het gemaal is daarmee verwaarloosbaar ten opzichte van de geluidsgevoelige objecten die op 100 meter afstand liggen. Er treden daarom geen belangrijke nadelige effecten op voor het aspect geluid. Naar onze mening geeft het aspect geluid geen noodzaak tot het opstellen van een milieueffectrapportage.

4.3.5 Effecten op water

Beschouwing

Voor het planvoornemen van Hitland is een watertoets uitgevoerd. Het doel van de watertoets is te waarborgen dat waterhuishoudkundige doelstellingen expliciet en op evenwichtige wijze in beschouwing worden genomen bij ruimtelijke plannen en besluiten. Onderstaand is een samenvatting en conclusie van de uitgevoerde watertoets weergegeven. De gehele watertoets is in bijlage 2 aan deze m.e.r.-beoordeling toegevoegd.

Oppervlaktewater – waterkwantiteit

De plaatsing van het gemaal betekent dat er verhard oppervlakte in de polder wordt aangebracht. De aanleg van het gemaal en trafostation brengt ongeveer 290 m² extra verharding teweeg. Volgens het *Beleid Waterberging Ruimtelijke ontwikkeling* van het Hoogheemraadschap Schieland en Krimpenerwaard valt de aanleg van het gemaal onder kleine plannen (500 m²) waarvoor geen compensatie t.a.v. waterberging noodzakelijk is.

Langs het toekomstige gemaal ligt momenteel een kwelsloot die gedeeltelijk gedempt zal worden. Het te dempen deel is 60 meter lang en 3,5 meter breed. Dit betekent dat elders in het gebied minimaal 210 m² oppervlaktewater dient te worden gecompenseerd.

In de polder worden ook duikers verwijderd. Een deel van de watergang die afvoert op het gemaal wordt over een lengte van circa 200 meter verbreed naar 11 m om een hoofdwatgang te creëren (70 x 1,88 + 140 m x 3,13 = 850 m²). Direct bij het gemaal wordt een stuk grond ontgraven (270 m²).

Binnen het plan is sprake van een netto toename aan oppervlaktewater van circa 920 m². Vanwege de beperkte toegenomen verharding en de verbreding van een bestaande watergang hoeft geen extra

waterberging gecreëerd te worden. De demping van een deel van de bestaande kwelsloot (functie overig water) wordt eveneens ruimschoots gecompenseerd door de verbreding van andere watergangen.

Waterkering

Bij dijk kruisingen dient de kerende werking van de kering gewaarborgd te blijven. De persleiding loopt dwars door het dijklichaam. Om de kerende werking te waarborgen zijn de leidingen ontworpen conform de NEN3650 en NEN3651, ontwerprichtlijnen van HHSK. De persleiding loopt recht door de dijk, met een afsluiterput in de binnenteen van de dijk.

De vervangende kering zal in de vorm van een damwand zijn. Deze damwand dient aan verschillende eisen te voldoen. Op dit moment voldoet het dijkvak 14-1 niet aan de vigerende normen die zijn beschreven vanuit het Wettelijke Beoordelingsinstrumentarium (WBI2017, <https://wetten.overheid.nl/BWBR0039040/2017-01-01#BijlageIII>). De normen, gebaseerd op de overstromingskansen (opgenomen in de Waterwet) bestaan uit een signaleringswaarde van 1:30.000 en een ondergrens (faalkans van de kering) van 1:10.000. De dijk wordt daarom in de komende jaren versterkt. Na de versterking zal de noodafsluiter in het dijklichaam liggen. Vanwege deze versterkingsopgave dient de vervangende kering in de toekomst gemakkelijk opgehoogd te kunnen worden. Dit geldt ook voor de afsluiterput achter de vervangende kering. Rekening houdend met de zeespiegelstijging en rivierafvoer in het jaar 2120 wordt een damwand ontworpen die minimaal NAP + 3,90 m kan keren. Het aanlegniveau van de dijkhoogte komt in de toekomst op NAP + 4,10 m te liggen.

Aangezien er in en om de waterkering wordt gewerkt, dient conform de Keur van HHSK (artikel 3.1 van Keur) een vergunning te worden aangevraagd voor deze werkzaamheden.

Waterkwaliteit

De aanleg van het nieuwe gemaal en daarmee gepaard gaande inrichtingsmaatregelen beogen een verbetering van de oppervlaktewaterkwaliteit. De helofytenfilters en de aanleg van natuurvriendelijke oevers leiden waarschijnlijk tot een verbetering van de waterkwaliteit. Vissen kunnen tussen de sloten in de polder en de Hollandse IJssel zwemmen. Het afvloeiende hemelwater van het gemaal wordt afgevoerd naar watergangen. Het gemaal leidt niet tot een afvalwaterstroom.

De huidige waterkwaliteit (2019) – zowel ecologisch als chemisch - in de polder 'Sloten waterrijk EGB' is ontoereikend volgens de systematiek van Kaderrichtlijn Water. Ook de aanwezig waterflora is slecht. Belasting van het waterlichaam is met name afkomstig van de bemesting door de landbouw en atmosferische depositie. Ook de steile oevers beperken de ontwikkeling van macrofauna. De waterkwaliteit van de Hollandse IJssel is eveneens slecht. Dit is mogelijk te wijten aan bijvoorbeeld vervuild baggerslib en atmosferische depositie uit omliggend stedelijk gebied.

Met de aanleg van het nieuwe gemaal Hitland zal extra oppervlaktewater op de Hollandse IJssel kunnen worden geloosd. Naar verwachting zal dit niet tot een significante vermindering van de waterkwaliteit van de Hollandse IJssel leiden. Omdat dit wel een toename betreft van lozing op rijkswater, adviseren wij om hierover contact op te nemen met Rijkswaterstaat. Wij verwachten geen bezwaren omdat het feitelijk om een verplaatsing gaat van de huidige lozing, geen nieuwe lozing op de Hollandse IJssel.

Conclusie

De watertoets is uitgevoerd voor de relevante thema's. Hieruit blijkt dat de ontwikkeling geen negatieve gevolgen heeft op het milieu voor de thema's waterkwaliteit en waterkwantiteit. De vigerende en toekomstige kerende werking van de dijk wordt gewaarborgd door het hanteren van de juiste normen en richtlijnen voor het ontwerp van een kerende damwand. Voor het werken in een waterkering dient de

initiatiefnemer een vergunning aan te vragen bij het Hoogheemraadschap. Wanneer aan deze eisen wordt voldaan vormt het aspect water geen significant negatief effect op het milieu. Het aspect water vormt geen noodzaak tot het opstellen van een milieueffectrapportage naar onze mening. Verder beschikt het huidige gemaal niet over een inlaatvoorziening vanuit de Hollandse IJssel. Met de komst van het nieuwe gemaal worden deze knelpunten aangepakt.

4.3.6 Effecten op bodem

Beschouwing

Op de locatie van het planvoornemen staan op dit moment bomen en gras. Deze zullen deels plaats moeten maken voor het toekomstige gemaal (inclusief persleidingen en vispassage). Naast het gemaal wordt er ook voorzien in een transformatorhuisje. Voor zowel het gemaal als het transformatorhuisje wordt de grond ontgraven. Daarom is er een bodem- en waterbodemonderzoek uitgevoerd. Het rapport milieu bodem- en waterbodemonderzoek van 16 februari 2022 is als bijlage 3 aan deze m.e.r.-beoordeling bijgevoegd. Onderstaand worden de belangrijkste resultaten en conclusies weergegeven.

Bodemopbouw

De locatie voor het nieuw te realiseren gemaal bestaat op dit moment uit een grasland met bomen zonder antropogene lagen.

Voormalig gebruik gronden

De percelen ten noorden van de Groenendijk zijn in gebruik als park sinds 1995. Daarvoor is het gebied altijd in gebruik geweest als weiland. Het gebied ten zuiden van de Groenendijk is altijd in gebruik geweest als weiland (Topotijdreis).

Historisch geval van bodemverontreiniging

De locatie is gecontroleerd op de mogelijke aanwezigheid van een (historisch) geval van ernstige bodemverontreiniging. Om die reden is informatie uit het Bodemloket en de Atlas van de Omgevingsdienst Midden-Nederland opgehaald. Uit deze informatie blijkt binnendijs een geval van ernstige bodemverontreiniging bekend te zijn (ZH056700020).

Vaststellen bodemkwaliteit eerder uitgevoerd bodemonderzoek

Ten noorden van de autoweg de Groenendijk is voor zover bekend geen bodemonderzoek uitgevoerd. Ten zuiden van de Groenendijk is wel informatie bekend van een eerder uitgevoerd bodemonderzoek op deze onderzoekslocatie. Het gaat om informatie van het Bodemloket en de Atlas Omgevingsdienst Midden-Holland. Er is een nader bodemonderzoek, een briefrapport en saneringsonderzoek bekend. Het nader onderzoek is in 1993 uitgevoerd. Het rapport en saneringsonderzoek dateren uit 2002. Onderstaand de belangrijkste conclusies uit deze onderzoeken:

Ter plaatse van het uitstroomgebied (buitendijs) zijn verontreinigingen boven de interventiewaarde geconstateerd met zware metalen (+arseen) en BTEX. Het gebied is aangemerkt als geval van ernstige bodemverontreiniging en is als landbodem beschikt in 2002. In de beschikking is opgenomen dat de sterke verontreinigingen zich vanaf een diepte van circa 5,5 m-mv in de grond bevinden. De laag hierboven is licht verontreinigd. Het grondwater is vanaf circa 8 tot 9 m-mv sterk verontreinigd met vluchtige aromaten en naftaleen. Het betreft een ernstig geval, niet urgent (kenmerk beschikking: DGWM/2003/12661). Aangezien zowel binnendijs als buitendijs bemalen zal worden, zijn twee peilbuizen geplaatst om de kwaliteit van het grondwater en lozingsparameters te onderzoeken.

Asbest

Er is geen indicatie voor de aanwezigheid van asbest.

Conclusies en advies

Binnendijs (ten noorden van de Groenendijk)

- De onderzoeksresultaten zijn getoetst aan de kaders voor hergebruik zoals zijn opgenomen in het Besluit bodemkwaliteit. Er zijn geen overschrijdingen van de interventiewaarde gemeten. De vrijkomende grond is herbruikbaar als bodemkwaliteitsklasse Altijd toepasbaar/Wonen.
- Vrijkomend(e) slib en waterbodembodem zijn toepasbaar op landbodem als klasse Industrie en in oppervlaktewater als klasse B.
- In het grondwater zijn geen concentraties gemeten boven de interventiewaarde. Barium, chloride en xylenen zijn boven de streefwaarde aangetoond.
- De gemeten concentraties PFAS vormen geen belemmering voor de werkzaamheden. De bodemkwaliteitsklasse en bodemfunctieklasse betreft voor alle monsters landbouw/natuur. In MM02bg is PFOA (2,0 µg/kg d.s.) net boven de grenswaarde (1,9 µg/kg d.s.) aangetoond voor bodemkwaliteitsklasse landbouw/natuur. De grond wordt hier geclassificeerd als bodemkwaliteits- en bodemfunctieklasse wonen/industrie.
- Er zijn geen belemmeringen voor het grondverzet. De werkzaamheden kunnen zonder aanvullende veiligheidsmaatregelen worden uitgevoerd. De veiligheidsklasse conform de CROW400 is Basishygiëne.

Buitendijs (ten zuiden van de Groenendijk)

- Er zijn belemmeringen voor het grondverzet. De werkzaamheden voor het gemaal en uitstroomwerk vinden plaats binnen de contour van een geval van ernstige bodemverontreiniging (ZH056700020). Voorafgaand aan de werkzaamheden dient afstemming met bevoegd gezag (Provincie Zuid-Holland) plaats te vinden.
- Tijdens de werkzaamheden zijn mogelijk aanvullende veiligheidsmaatregelen conform de CROW400 noodzakelijk.

Bemaling

- De gemeten lozingsparameters (onopgeloste bestanddelen en ijzer) voor werkzaamheden ter plaatse van het gemaal en uitstroomwerk overschrijden de vastgestelde grenswaarden zoals vastgelegd in het Besluit Lozen buiten Inrichtingen (artikel 3.2). Tijdens de bemaling dient hier rekening mee te worden gehouden.

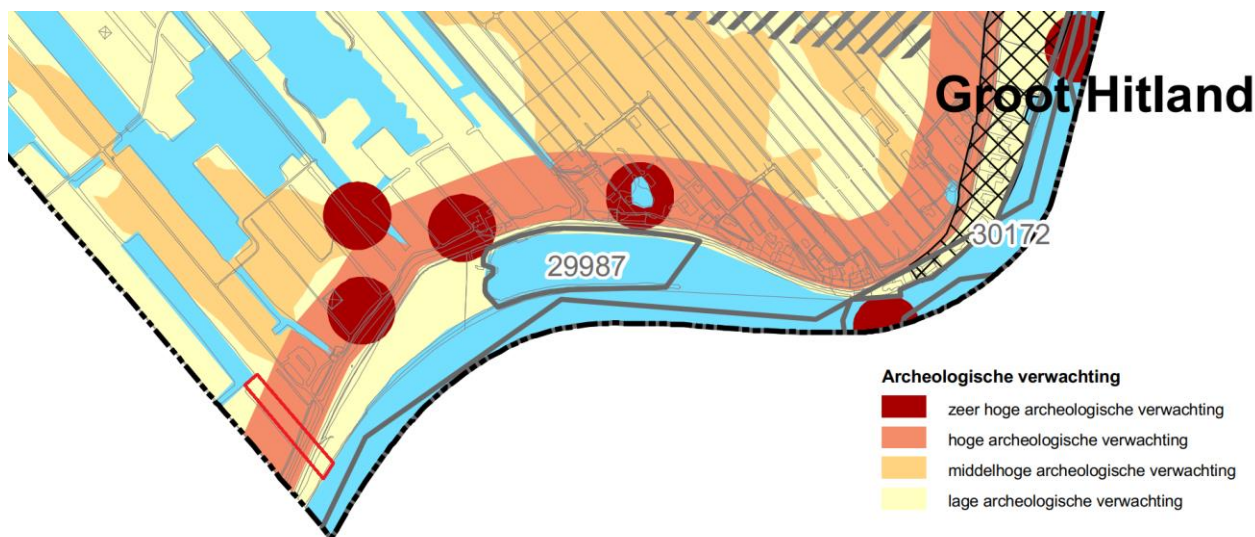
Conclusie

Ten zuiden van de Groenendijk vinden de werkzaamheden plaats binnen de contour van ernstige bodemverontreiniging. Tevens overschrijden de gemeten lozingsparameters de grenswaarden zoals vastgelegd in het Besluit lozen buiten inrichtingen (Blbi). In de beschikking staat vermeld dat de sanering niet urgent is; dat eventuele wijzigingen in gebruik of omstandigheden op de locatie bij Gedeputeerde Staten gemeld dienen te worden. Deze beschikking is als bijlage 4 toegevoegd aan deze ruimtelijke onderbouwing. Voorafgaand aan de werkzaamheden dient daarom afstemming met bevoegd gezag (Provincie Zuid-Holland) plaats te vinden inclusief een mogelijke sanering van de grond. Wanneer aan deze eis wordt voldaan vinden geen belangrijke milieugevolgen plaats. Het aspect bodem geeft naar onze mening geen noodzaak tot het opstellen van een milieueffectrapportage.

4.3.7 Effecten op archeologie en cultuurhistorie (landschap)

Beschouwing - Archeologie

Uit het de archeologische kaart van de gemeente Zuidplas valt te herleiden dat het planvoornemen van het gemaal in gebied met zowel een hoge als een lage archeologische verwachting valt (zie figuur 9). In de legenda rechtsonder is weergegeven aan welke kleur welke archeologische waarde is gekoppeld.

Figuur 9 een uitsnede van de archeologische beleidskaart gemeente Zuidplas en het plangebied linksonder binnen het rode kader

In de onderstaande tabel is weergegeven wanneer er voor welke archeologische verwachtingswaarde een archeologisch onderzoek is vereist.

Tabel archeologische verwachtingswaarden en daaraan gekoppelde regels

Archeologische verwachting	Archeologisch onderzoek noodzakelijk bij geplande bodemverstoring met:
Zeer hoog	Oppervlakten gelijk aan of groter dan 50 m ² , en Verstoringen vanaf 30 cm beneden maaiveld
Hoog	Oppervlakten gelijk aan of groter dan 100 m ² , en Verstoringen vanaf 30 cm beneden maaiveld
Middelhoog	Oppervlakten gelijk aan of groter dan 250 m ² , en Verstoringen vanaf 30 cm beneden maaiveld
Laag	Oppervlakten gelijk aan of groter dan 0,5 ha en Verstoringen vanaf 30 cm beneden maaiveld

Het onderzoeksgebied bestaat uit het gebied waar het gemaal, een transformatorstation en het uitstroomwerk gerealiseerd worden. Dit gebied bevindt zich direct ten noorden en zuiden van de Groenendijk en heeft een totale oppervlakte van circa 226 m². Daarnaast zal er dieper worden gegraven dan 30 centimeter voor de realisatie van het gemaal, persleidingen, inlaatvoorziening en uitstroomwerk. Op basis van het archeologisch beleid is daarom een archeologisch onderzoek vereist.

De beoordeling van de omgevingsdienst

Het plangebied ligt in een zone met een algemeen hoge archeologische verwachting. Op basis van deze constatering is er contact gezocht met de Omgevingsdienst Midden-Nederland. De hoge archeologische verwachting is gebaseerd op een oud bebouwingslint, de Groenendijk. De Omgevingsdienst Midden-Holland heeft daarom de historische kaarten onderzocht tot de periode van ongeveer de 17^e eeuw. Hieruit is gebleken dat het planvoornemen ligt in een voormalige boezem. Dit houdt in dat er geen aanwijzingen zijn voor de aanwezigheid van historische bouwresten ter hoogte van de planlocatie. Ook in de tijd vanaf de middeleeuwse ontginning wordt niet verwacht dat men daar gewoond heeft, zeker niet aan de voet van de dijk. De locatie is daarom in archeologisch opzicht geen probleem. Het voornemen is om het gemaal aan de voet van de dijk te realiseren. Voor de locatie is daarom geen aanvullend archeologisch onderzoek nodig.

Beschouwing – Cultuurhistorie (en landschap)

Welstand

De gemeente Zuidplas hanteert een welstandsnota. De gemeente Zuidplas wil het belang van een aantrekkelijke gebouwde omgeving behartigen. Uit het beleidskader valt te herleiden dat de planlocatie in een welstandsniveau zwaar gebied ligt. Op de locatie gaat het om de aanwezigheid van behoud van herkenbare structuren en cultuurhistorie.

Behoud van herkenbare structuren en cultuurhistorie

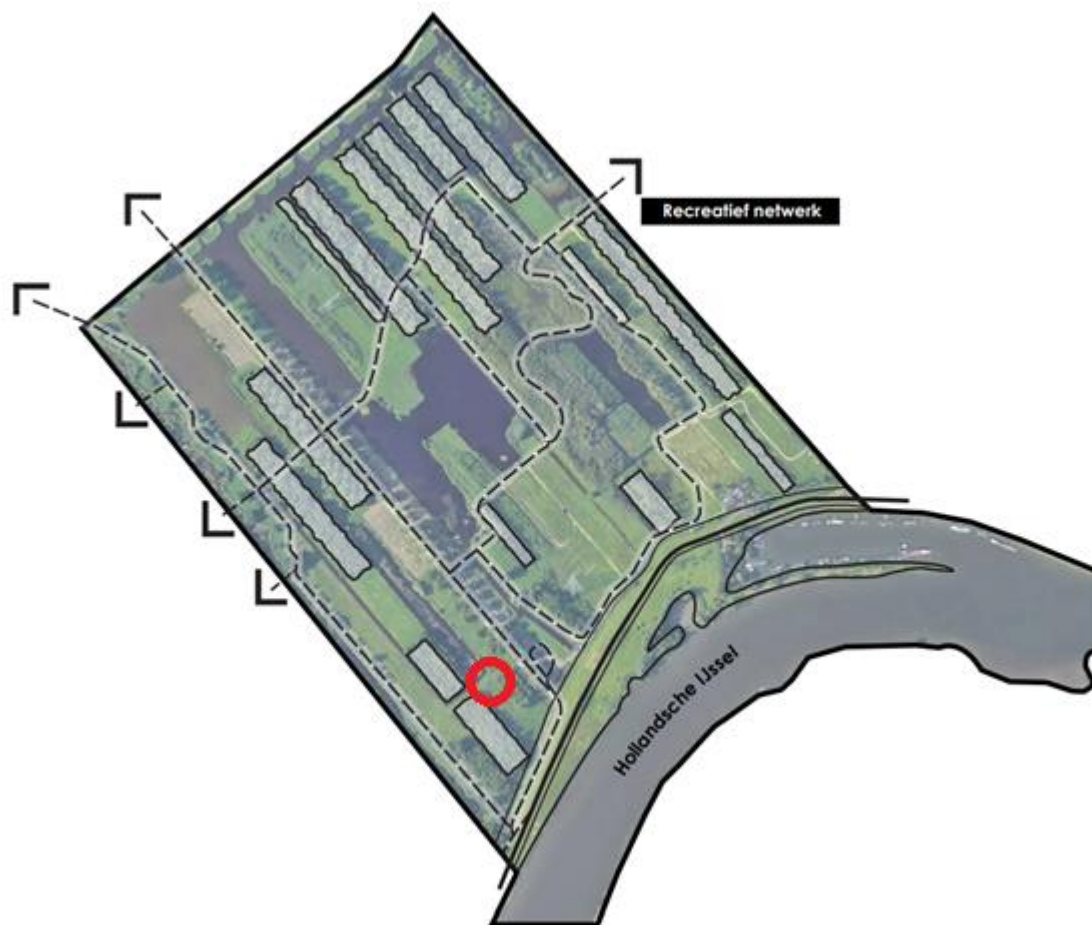
Structuurdragers zijn van groot belang geweest voor de ontwikkeling van Zuidplas en blijven van groot belang voor de verdere ontwikkeling. Door de jaren heen hebben ze een karakter gekregen dat zeer gewaardeerd wordt. Ze maken Zuidplas herkenbaar in al haar diversiteit. De vraag of ze bij verdere ontwikkeling van Zuidplas niet ten onder gaan en onherkenbaar worden. Extra zorg voor het behouden van karakteristieken lijkt op zijn plaats. Er moet hierbij gedacht worden aan de Ringvaart, de linten, de Rotte, de Hollandsche IJssel, de open polders en de oude dorpskernen. Structuurdrager hebben vaak ook een grote cultuurhistorische component. Dit maakt ze extra kwetsbaar voor veranderingen. Eventuele veranderingen moeten zorgvuldig gebeuren met behoud van de al eerder genoemde karakteristiek.

Om deze reden is voor de beoogde ontwikkeling een inrichtingsplan opgesteld.

Inrichtingsplan

Ter plaatse zijn geen molenbiotopen, landgoedbiotopen of beschermde monumenten aanwezig. Wel heeft het landschap belangrijke historische kenmerken van een veenweidelandschap. In het ontwerp is daarom rekening gehouden met de karakteristieken van dit gebiedstype. De belangrijke landschappelijke kenmerken van Hitland zijn het best te omschrijven aan de hand van de onderstaande zeven punten:

1. Slagenverkaveling (rechte lange sloten);
2. Smalle beplantingsstroken;
3. Groot oppervlaktes open water;
4. Hoge waterstanden;
5. Lange doorzichten en zichtlijnen vanaf de dijk over recreatiegebied Hitland;
6. Netwerk van wandel- en fietspaden;
7. Diversiteit aan (recreatieve) functies in het gebied.

Figuur 11 een weergave van het gebied en belangrijke dragers met het plangebied binnen de rode cirkel

Landschappelijke inpassing en inrichtingsplan

In het gehele ontwerpproces is rekening gehouden met de bovengenoemde landschappelijke waarden. Het gemaal wordt dan ook op een vanzelfsprekende manier in het landschap gepast. Daarbij zijn de bestaande groen/blauw structuren belangrijke dragers. Ook is er in het nieuwe ontwerp toevoeging van groen opgenomen welke als compensatie van de ontwikkeling dient. Rondom het gebouw komt een kruinrijk grasland om op die manier een positieve bijdrage te kunnen leveren aan de biodiversiteit. Dit vraagt om minimaal onderhoud. De beplanting wordt dusdanig gekozen op een manier die goed aansluit op de smalle beplantingsstroken en het veenweidelandschap. Ook de elementen en hekken rondom het gemaal dienen zo transparant mogelijk te worden. Op die manier worden de karakteristieke zichtlijnen van de omgeving zo min mogelijk onderbroken. Het is niet te vermijden dat ook verharding zal moeten worden aangebracht. Om de waterdoorlatendheid en het groen te bevorderen, wordt de verharding uitgevoerd aan de hand van grasbetonklinkers.

Om de ontwerpkeuzes zo goed mogelijk te waarborgen is er een inrichtingsplan opgesteld ten behoeve van het nieuwe gemaal. Deze is als bijlage 5 aan deze m.e.r.-beoordeling toegevoegd.

Conclusie

Het omgevingsaspect archeologie en cultuurhistorie vormt geen belemmering ten aanzien van het planvoornemen. Vanuit archeologie is er geen effect te verwachten. In de vorm van cultuurhistorie en landschap zijn er waardevolle kenmerken aanwezig. Om die reden is een inrichtingsplan opgesteld (in samenwerking met de gemeente) om te komen tot een landschappelijk weloverwogen inpassing. Voor

archeologie, cultuurhistorie en landschap zijn er geen belangrijke negatieve effecten te verwachten. Naar onze mening geven deze aspecten derhalve geen noodzaak tot het opstellen van een milieueffectrapportage.

4.3.8 Cumulatie met andere projecten

In de directe nabijheid van het plangebied zijn op dit moment geen plannen bekend. Wel loopt er momenteel een project betreffende de renovatie van het asfalt op de dijk door de gemeente Zuidplas. Echter, is deze ontwikkeling niet voorzien in dezelfde periode als het voorliggende planvoornemen.

5 Conclusie

In een m.e.r.-procedure is het gebruikelijk de trits: voorkomen, mitigeren en compenseren toe te passen. Onder het motto 'voorkomen is beter dan genezen' dient een project reeds zoveel mogelijk nadelige effecten te voorkomen. Als bij een m.e.r.-beoordeling blijkt dat door middel van een mitigerende maatregel, bijvoorbeeld een geluidswal of een technische maatregel aan een installatie, de effecten dermate beperkt worden dat geen sprake is van belangrijke nadelige milieugevolgen behoeft in principe geen m.e.r.-procedure doorlopen te worden. Er wordt dan expliciet wel vanuit gegaan dat de voorgenomen activiteit deze mitigerende maatregel verwerkt in de verdere uitwerking en deze planologisch worden geborgd.

De belangrijkste milieuaspecten zijn hieronder in de tabel samengevat

Tabel: een overzicht van de belangrijkste conclusies van de m.e.r.-beoordeling

Aspect	Effect ten opzichte van de huidige situatie (kansen en risico's)	Sprake van onaanvaardbare gevolgen voor het milieu?
Natuur Gebiedsbescherming en soortenbescherming	Uit de effectenanalyse is gebleken dat er geen negatieve effecten optreden op de natuurwaarden. Er zijn geen negatieve effecten te verwachten op gebiedsbescherming. Voor soortenbescherming moet uitwijzen of er daadwerkelijk jaarrond beschermde nesten of vleermuizen in de 17 te kappen bomen van het planvoornemen aanwezig zijn. Nader onderzoek moet uitwijzen of en zo ja, welke mitigerende en compenserende maatregelen nodig zijn. Wanneer hieraan wordt voldaan zijn er geen onaanvaardbare effecten op het milieu.	Nee, geen onaanvaardbare gevolgen voor het milieu. Wel dient er nader onderzoek te worden gedaan op soortenbescherming in de voorgenomen te kappen bomen
Verkeer en parkeren	Er is geen verkeersaantrekkende werking ten opzichte van de huidige situatie. De situatie blijft ongewijzigd.	Nee, geen onaanvaardbare gevolgen voor het milieu
Luchtkwaliteit	Een significante toename van de concentraties aan stikstof en fijnstof is op voorhand uit te sluiten. Het omgevingsaspect luchtkwaliteit vormt geen belemmering voor het planvoornemen.	Nee, geen onaanvaardbare gevolgen voor het milieu
Geluid	De krooshekreiniger is de geluidsbron met hoogste geluidsniveau. Dit houdt in een bronvermogen van 70 dB(A). Het geluidsniveau van het gemaal is daarmee verwaarloosbaar ten opzichte van de geluidsgevoelige objecten die op 100 meter afstand liggen.	Nee, geen onaanvaardbare gevolgen voor het milieu
Water	De watertoets is uitgevoerd voor de relevante thema's. Hieruit blijkt dat de ontwikkeling geen negatieve gevolgen heeft op het milieu voor de thema's waterkwaliteit en waterkwantiteit. Voorwaarde is wel dat er een watervergunning wordt aangevraagd.	Nee, geen onaanvaardbare gevolgen voor het milieu. Wel dient er een watervergunning te worden aangevraagd
Bodem	Ten zuiden van de Groenendijk vinden de werkzaamheden plaats binnen de contour van ernstige bodemverontreiniging. Voorafgaand aan de werkzaamheden dient daarom afstemming met bevoegd gezag (Provincie Zuid-Holland) plaats te vinden inclusief een mogelijke sanering van de grond.	Nee, geen onaanvaardbare gevolgen voor het milieu. Wel dient de bodemverontreiniging te worden opgepakt in overeenstemming met het bevoegd gezag
Archeologie Cultuurhistorie (en landschap)	Het omgevingsaspect archeologie en cultuurhistorie vormt geen belemmering ten aanzien van het planvoornemen. Vanuit archeologie is er geen effect. In de vorm van cultuurhistorie en landschap zijn er waardevolle kenmerken aanwezig. Om die reden is een inrichtingsplan opgesteld (in samenwerking met de gemeente) om te komen tot een landschappelijk weloverwogen inpassing.	Nee, geen onaanvaardbare gevolgen voor het milieu

De uitgevoerde m.e.r.-beoordeling duidt erop dat belangrijke negatieve effecten voor het milieu als gevolg van het voornemen niet aan de orde zijn; derhalve hoeft er volgens initiatiefnemer geen volledige m.e.r.-procedure doorlopen te worden ten behoeve van het gemaal in Hitland.

6 Bijlagen

Bijlage 1: Quicksan Flora en Fauna en aanvullend onderzoek naar de bever

Bijlage 2: Watertoets

Bijlage 3: Milieukundig bodem- en waterbodemonderzoek

Bijlage 4: Beschikking Wet bodembescherming Hitland

Bijlage 5: Inrichtingsplan

Bijlage 1

Quicksan Flora en Fauna en aanvullend onderzoek
naar de bever

Bijlage 2

Watertoets

Bijlage 3

Milieukundig bodem- en waterbodemonderzoek

Bijlage 4

Beschikking Wet bodembescherming Hitland

Bijlage 5

Inrichtingsplan